

6. července 1924

Členům!

XVI

Ještě něco o důsledcích Vánočního sjezdu

K důsledkům Vánočního sjezdu by také mělo patřit, že členové, kteří chtějí působit aktivně v Anthroposofické společnosti, by měli stavět před svět stále jasněji, co anthroposofie svou podstatou je a co není. Dokud se může stále ještě diskutovat o mínění, zdali by se to nebo ono, co bylo získáno na půdě anthroposofie, nemělo nechat tady nebo onde „vplynout“, „prosáknout“, aniž bychom lidi hned odstrašili tím, že jim řekneme, že to je anthroposofie, do té doby nebude možné dát mnohé v Anthroposofické společnosti do pořádku.

Půjde o to, aby se členové opravdu snažili mít v tom směru jasno. Je rozdíl, zdali někdo se zasazuje sektářský o něco, co si pro sebe poskládal jako jakousi dogmatickou anthroposofii, nebo zdali se s přímým, otevřeným smýšlením, bez zatajování a bez přikrášlování zasazuje o poznání o duchovém světě, které anthroposofie podává takovým způsobem, že člověk tím může získat lidsky důstojný poměr k tomuto světu.

Chápat beze zbytku tímto způsobem práci pro anthroposofii je úkolem představenstva v Goetheanu; a bude třeba, aby členové, kteří chtějí aktivně působit, měli také plné pochopení pro tento zvláštní osobitý ráz činnosti představenstva. Vánoční sjezd má způsobit, aby anthroposofie a Anthroposofická společnost stále více srůstaly. K tomu nedojde, bude-li nadále bujet setba rozsetá tím, že se v kruhu lidí, kteří našli cestu do Anthroposofické společnosti, stále znova rozlišovalo mezi „pravověrností“ a „kacířstvím“.

Je třeba především vědět, co vůbec v tomto směru umožňuje anthroposofie jakožto duchovní postoj. Anthroposofie se neskládá z určitého počtu názorů, které „anthroposofové“ *musí zastávat*. Mezi anth-roposofy by vůbec neměl zaznít výrok: *My v toto věříme, my toto odmítáme.* Něco takového může vplynout jako přirozený důsledek anthroposofické působnosti; jako program se to nesmí nikde uplatňovat. Možný je jedině úsudek: „Anthroposofie je k dispozici; byla vypracována; já se zasazuji o to, aby se svět s tím, co bylo vypracováno, seznámil.“ Že mezi oběma těmi zde uveřejněnými úsudky je rozdíl jako mezi dnem a nocí, to se v anthroposofických kruzích dosud pocítuje příliš málo. Jinak bychom neslyšeli zas a zase takový přímo groteskní výrok: „Anthroposofická společnost věří v to nebo ono“. Takový výrok ve skutečnosti nemá vůbec žádný obsah. Záleží na tom, aby členové toto cítili.

Kdybychom si snad chtěli ujasnit, co je anthroposofie, tím způsobem, že bychom se dotazovali, jaký názor nebo jaký postoj k životu má ten nebo onen člověk, který je zapsán v Anthroposofické společnosti jako člen, tedy bychom se vydali naprosto špatnou cestou za poznáním podstaty anthroposofie. Přesto si mnozí členové, kteří chtějí aktivně působit, počínají takovým způsobem, že se tato otázka nutně vynořuje stále znova. Měl by se ale tvořit jedině názor: „Ve světě tedy existuje anthroposofie; Anthroposofická společnost nám dává příležitost, abychom se s ní seznámili.“

Každý, kdo vstoupí nově do této Společnosti, by měl mít pocit: Vstupuji do ní pouze proto, abych *se seznámil s* anthroposofií. Docílit, aby vznikl správným způsobem takový pocit, mohou aktivní členové svým přístupem. Dnes ale dochází často k něčemu úplně jinému. Lidé se bojí vstoupit do Společnosti, protože z přístupu aktivních členů získávají dojem, že by se museli nejhlubším nitrem své duše upsat jistým dogmatům. Je přirozené, že se toho zaleknou a couvnou.

Je třeba, aby ve Společnosti zavládla dobrá vůle zasadit se o to, aby tento dojem vymizel. Mnoho aktivně působících členů se domnívá, když budeme přijímat lidi jenom proto, aby se ve Společnosti seznámili s anthroposofií, že pak přece zase vystoupí, když toto seznámení zvládli. A že nikdy nebudeme mít ucelenou Společnost.

K tomu ovšem nedojde, budou-li mít aktivní členové správný pojem o Anthroposofické společnosti. Pokaždé ale k tomu dojde, bude-li někdo chtít vázat příslušnost ke Společnosti na přiznání byť k sebemenšímu dogmatu. A dogmatem je také bod jakéhokoli programu. Pokud se však členové Anthroposofické společnosti budou orientovat na to, aby se prostřednictvím svého členství *seznamovali s* anthroposofií, potom bude záviset na něčem docela jiném, zdali v ní zůstanou nebo ne. Potom to totiž bude záviset na tom, zdali budou mít naději, že se ve Společnosti budou moci seznamovat s něčím dalším a stále novým.

Půjde ovšem přitom zase o to, zdali jádro Společnosti bude doopravdy *žít* nebo zdali bude mrtvé; a zdali v okruhu Společnosti budou takové podmínky, aby to živé jádro neodumřelo, když bude chtít vrůstat do Společnosti. Aby ono jádro bylo živé, o to musí pečovat představenstvo v Goetheanu. To nemá na starosti žádná dogmata; cítí se jenom jako nositel jistého duchovního obsahu, jehož hodnota mu je známá; a pracuje na šíření tohoto obsahu. Cítí uspokojení nad každým člověkem, který přijde a řekne: Chtěl bych se účastnit toho, co tady děláte. Z takového přístupu vyplyne živé utváření Anthroposofické společnosti. A ta bude udržována v této živosti, pokud všichni aktivně působící členové budou svým smýšlením a způsobem své činnosti zajedno s představenstvem v Goetheanu.

Všechno, co jsme oprávněni nazývat ve Společnosti „důvěrou“, může vyrůstat jenom na takovémto základě. Udrží-li se tento základ, nebude docházet zas a zase k tomu, že se Anthroposofická společnost bude jevit světu jako něco dočista jiného, než čím je. Známe, pravda, docela dobře úsudky, které se objeví u mnoha aktivních členů Společnosti, až si toto přečtou. Řeknou: Ne, tomu nerozumíme; teď už teprve nevíme, co se po nás vlastně chce. Jenomže právě toto je nejhorší předsudek. Stačí si tu věc jenom přesně pročíst; a nikdo nebude mít dojem, že to je něco neurčitého a mnohoznačného, nýbrž pouze dojem, že k tomu, aby to přijal do svého smýšlení, patří jistý jemnocit v porozumění. Ale ten by se přece měl vyskytovat u těch, kdo chtějí pracovat aktivně v Anthroposofické společnosti.

GA 260a